

Kajuit Nieuws

herfst
2013

Spreekbuis van Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100
jaargang 55 - nummer 1

A photograph of two young men. The man on the left is wearing a light blue sweater and a chain necklace, making an 'L' hand gesture. The man on the right is wearing a dark jacket with a skull graphic and making a 'V' hand gesture. They are outdoors with green trees in the background.

OUDE ZIJDS 100

Spe Gaudentes:
vreugde-vol-leven

Colofon

Mensen uit alle hoeken van de samenleving vormen samen Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100. In de binnenstad van Amsterdam en daarbuiten willen wij in leven en werken het evangelie van Jezus Christus present te stellen. Oudezijds 100 biedt concreet hulp door inloop, maatschappelijke opvang, begeleid wonen, medisch maatschappelijke werk en medische zorg voor onverzekerden. De woongemeenschap functioneert hierin als groot gezin en oefenschool, die de hulpverlening ondersteunt. Van meet af aan is de gemeenschap een plek waar christenen van verschillende achtergronden hun dagelijks leven delen. Als werkplaats voor oecumene zoeken we wat ons samenbindt. Gemeenteit Spe Gaudentes vormt de kern van het grotere geheel van Oudezijds 100 en draagt verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van de gemeenschap.

Abonnement & informatie

Een abonnement op KajuitNieuws kan ieder moment ingaan. Neem contact met ons op en u krijgt KajuitNieuws thuisgestuurd. De richtprijs is € 10,-. Wilt u meer weten over onze gemeenschap? Neem een kijkje op onze website www.oudezijds100.nl of neem contact met ons op (zie achterzijde). We sturen u graag informatie toe.

Acceptgiro

U kunt ons helpen door voor ons te bidden, ons werk financieel te ondersteunen of als vrijwilliger met ons mee te werken in Amsterdam en Maria ter Claesze (Friesland). Met de bijgevoegde acceptgiro kunt u

- giften overmaken voor het KN-abonnement
- giften overmaken ten bate van ons werk

Productie

Dit nummer van KajuitNieuws werd opgemaakt en gedrukt bij Drukkerij Weevers te Vorden. Redactie en logistiek: zr Rosaliene Israël sg, Matthijs Kronemeijer tg, Iain Majcher dg, zr Dorothea Mulder-Derks sg, Lobke Timmerman dg, Christian Weststrate dg en Annette de Zwart dg.

Inhoudsopgave

Vriendenbrief	3
Welkom & afscheid	5
In memoriam br Jozef	6
Impressie gemeenschapsweekend 2013	8
Column Kruispost	10
Faits divers	11
Kroniek	12

Vriendenbrief

Spe Gaudentes: vreugde-vol-leven

Amsterdam, oktober 2013

Aan allen, betrokken bij
Gemeenschap Oudezijds 100,

Een nieuw seizoen in de gemeenschap Oudezijds 100 is begonnen. *Spe Gaudentes: vreugde-vol-leven* is het jaarthema dat we in de zomerretraite kozen en dat als een rode draad door het seizoen zal gaan lopen. Een thema dat in eerste instantie verwijst naar onze gemeenschap, die de naam *Spe Gaudentes* draagt (geïnspireerd door Romeinen 12:12, waar in de Nieuwe Bijbelvertaling staat: 'Wees verheugd door de hoop') en daarmee naar het vreugdevolle, volle leven dat onze gemeenschap in haar dagelijks bestaan kenmerkt. (Je verheugen is natuurlijk een thema dat niet alleen in Romeinen 12 volop speelt: de hoop en verwachting van het koninkrijk zijn voortdurend een belangrijke bron van houvast, het Joodse volk verheugt zich door alle tijden en situaties in de komst van de Messias.)

Vreugde

Het woord *vreugde* is een beetje in onbruik geraakt de laatste decennia. Ik deed een klein - en zeker niet wetenschappelijk statistisch verantwoord - onderzoekje om mijn gevoel hierover te onderbouwen. Door een eeuw oude kranten te selecteren en de computer daarin te laten tellen hoe vaak het woord *vreugde* voorkomt, werd ik - gelukkig - in mijn idee bevestigd: het woord is in het algemeen vanaf de jaren negentig van de

vorige eeuw veel minder gebruikt. Het is nu een woord geworden voor sportverslagen en geboortekaartjes en heeft wat aan de oorspronkelijke betekenis ingeboet. Wie de beschikking heeft over internet kan googlen op afbeeldingen van 'vreugde' en ziet vooral blijdschap en gejuich, die te maken lijken te hebben met een ontlading na een positieve afloop van een spannende aangelegenheid. Het zijn duidelijk geen emotionele toestanden die je erg lang zult volhouden. Maar *vreugde* is eigenlijk ook een diepere en blijvendere emotie dan die paar seconden van uitbundig juichen. Juist een vorm van emotie die door alles heen blijft bestaan en je ook op de been kan houden wanneer het een tijd tegenzit.

Door alles heen

De eerste maand van het seizoen 2013-2014 was niet bepaald rustig te noemen. Naast onze dagelijkse doorgaande zorgen voor elkaar en voor wie bij ons woont en alles wat ons toevertrouwd wordt, waren er allerlei, al dan niet voorziene, bijzonderheden in de sfeer van bruiloften, geboorte, ziekte en overlijden. Een bruiloft en een geboorte zijn vormen van de bekende, uitbundige *vreugde* nadat een lange aanloop 'goed afloopt': ze hebben allebei 'ja' gezegd! En: 'gelukkig, moeder en kind maken het goed!'

Verheugend leven

Zo is misschien wel het leven van Gemeenschap Oudezijds 100 een vreugde-vol-leven, een verheugend leven. Onze gezichten staan vaak genoeg op onweer en er gaat soms van alles mis in ons werk en in onze onderlinge contacten. Dat vinden we dan vaak weliswaar erg vervelend, maar het raakt ons niet tot op het bot. Ons verheugen gaat namelijk verder dan het hopen dat het weer goed komt tussen Jantje en Pietje en verder dan het aanpassen van procedures zodat een fout niet nog een keer gemaakt kan worden. Het in verbondenheid leven als communiteit en het op elkaar betrokken leven in een gemeenschap, is namelijk sowieso goed. En door die instelling houden we elkaar telkens voor dat de betekenis van vreugde niet slechts jubelen en juichen is; zo veel valt er niet te jubelen in het dagelijks leven. Wél laat het zien, dat je zonder tomeloze feesten, lol en plezier heel goed een vreugdevol, gelukkig leven kunt leiden.

Jubelmomenten

Voor het komend jaar mogen wij ons trouwens ook verheugen op een aantal speciale momenten. En dan heb ik het weer over de meer 'jubelmomenten', waarop ons vreugdevol-leven explicieter wordt in feestjes met veel mensen en veel plezier. We denken daarbij uiteraard aan de gebruikelijke, jaarlijks terugkerende feesten zoals het Sint Jansfeest en de vieringen rond Pasen. Tevens de regelmatig

In dit KajuitNieuws staan we ook stil bij het recente overlijden van br Jozef Larsen. br Jozefs jaren op Maria ter Claesze werden gekenmerkt door een vreugdevol op weg zijn naar de kerk die geboren gaat worden en waarvan telkens al glimpjes te zien waren. De afgelopen jaren was hij al erg bezig met de laatste levensfase en voelde zijn einde bewust naderen. In gesprek met hem voelde je duidelijk dat hij het daar moeilijk mee had, met het afscheid nemen en met de naderende dood. Maar desondanks was er sprake van een soort vreugde die op de achtergrond voortdurend aanwezig was. Geen vreugde waar een grote glimlach of grijns van op het gezicht verschijnt of waar je nou echt vrolijk van raakt, maar een vreugde in de zin van 'de moeilijkheden die ik ondervind, kunnen niet op tegen de wetenschap dat het uiteindelijk goed komt; mijn pijn of verdriet zijn erg lastig, maar deren me niet helemaal tot in mijn ziel'. Die vreugde bestond doordat br Jozef zich dóór alle zorg en angst heen kon verheugen op wat er zou gaan komen. In de woorden van Johannes van het Kruis, die hij trouwens met velen heeft gedeeld:

(...) Als ik bang ben... en waarom niet?

Herinner mij er dan telkens aan, eenvoudigweg, dat een grote liefde op mij wacht. Mijn Verlosser zal voor mij de poort openen naar de vreugde, naar zijn licht.

terugkerende feestjes rond verjaardagen en van bewoners die na een periode van meeleven op Oudezijds 100 hun weg elders vervolgen. Maar daarenboven: Kruispost viert eind november het dertigjarig bestaan. En in het jaar 2014 hopen we te vieren dat Gemeente Spe Gaudentes dan al vijftig jaar bestaat.

Nog voor die tijd, eind oktober al, viert Gemeente Spe Gaudentes in de dienst van de geloftebevestiging de trouw en verbondenheid met elkaar. Ook dit zal een bijzondere en

feestelijke viering zijn, omdat br Rik Florentinus sg vanaf dan het priorschap van mij over zal nemen. Dat betekent ook dat deze bijdrage van de prior aan KajuitNieuws de laatste van mijn hand is. Daarom besluit ik ermee u te bedanken voor blijken van waardering, voor uw gebed, voor uw steun aan mij en onze gemeente en gemeenschap in de afgelopen vier jaren.

Alle goeds,

*Wim de Bruijn sg
prior*

Welkom en afscheid

Welkom

Rond de zomer zijn verschillende nieuwe mensen bij Oudezijds 100 komen wonen. Tanneke en Leendert met hun kleine baby, Gerlinde en Jurjen en Jans en met haar dochter Priscilla.

In het Vaderhuis zijn Hesdy, de broer van Virginia, en Kadiatou komen wonen. Ook Dennis, die voor de zomer al eventjes bij ons was, is weer opnieuw ingetrokken in het Vaderhuis.

In september mochten we ook de nieuwe diakonaal-jaarders verwelkomen: Spyros uit Griekenland en Heike uit Duitsland. In oktober komt Franziska uit Duitsland stage lopen voor maatschappelijk werk.

Afscheid

Larissa is verhuisd naar een eigen appartement. Gelukkig blijft zij een goede buur, want haar nieuwe huis is op loopafstand van de gemeenschap.

In memoriam br Jozef

'Zwerwers' of pelgrims?

In de geschiedenis van Maria ter Claesze, de 'uithof' oftewel het buitencentrum van onze gemeenschap Spe Gaudentes in Waskemeer, betekenen de jaren 2007-2010 een hoogtepunt. Het waren de jaren waarin wij als drie senioren de vaste kern van het buitencentrum mochten vormen, verantwoordelijk voor de gastvrijheid en alle daaraan verbonden taken. Drie pastores, uit totaal verschillende kerkafdelingen, die elkaar op de meest onwaarschijnlijke wijze hadden ontmoet.

Dat kwam zo: op een mooie zomerdag in 2005 belde br Jozef Larsen, 'scheutist', aan op Oudezijds 100, omdat hij nieuwsgierig was geworden door onze site op internet. Zijn hele leven had hij doorgebracht in de missie, zwerwend over letterlijk heel de wereld. En nu had zijn overste gezegd: 'Je bent al ver in de tachtig en nu is het tijd om thuis te komen in ons

klooster in Vught.' Als door een angel gestoken had hij uitgeroepen: 'Maar ik ben toch nog niet dood? Ik ben nog echt niet rijp voor de geraniums.' Waarop zijn overste vriendelijk had gevraagd: 'Maar wat had je je dan voorgesteld?' Antwoord: 'Ik ben nog op zoek naar de Ene Kerk die geboren gaat worden en daar wil ik bij betrokken zijn.' De overste toonde begrip en gaf hem toestemming zijn zoektocht nog een ogenblik voort te zetten.

Zo belde hij dan ook aan bij ons gemeenschapshuis Gratia in Amsterdam. br Sjoerd S. deed hem open. Hoewel hijzelf op dat moment onder de hoogste stress verkeerde in verband met de juist geboren Muriël, dochter van hem en zr Rosaliene, slaagde hij er toch in, schijnbaar rustig, br Jozef te ontvangen en kennis te laten nemen van de wijze waarop Spe Gaudentes op Oudezijds 100 vorm tracht te geven

aan de gastvrijheid. br Jozef keerde terug naar zijn overste en vroeg toestemming voor een nadere kennismaking. Helaas in Amsterdam wachtte hem een teleurstelling: 'Het spijt ons, maar dat zal niet lukken. We zitten helemaal vol; maar wacht eens, we hebben ook nog onze 'uithof' in Friesland, misschien zien ze daar een mogelijkheid.'

En zo kwam br Jozef naar Maria ter Claesze. Tegen alle waarschijnlijkheid in werden de daarop volgende jaren van samenzijn tot een feest! Drie senioren in de tachtig. Ieder met zijn of haar hebbelikheden en vooral ook onhebbelikheden, ieder met een totaal verschillende achtergrond. br Jozef, eens leraar Engels op het gymnasium, missionaris onder meer op de Filippijnen, internationaal aalmoezenier van 'Geloof en Licht', de organisatie verbonden aan de huizen voor verstandelijk gehandicapten, door John Vanier gesticht over de hele wereld, sociaal-assistent op een rijnaak voor daklozen in de Seine bij Parijs. En sr Georgine en ik, meer dan veertig jaar van ons leven in de chaos van de Amsterdamse Wallen doorgebracht. Misschien juist daardoor alledrie zwervers in een globaliserende wereld, die de weg kwijt lijkt te zijn. Op zoek naar een nieuwe geboorte!

Maar net als eenmaal Abraham, 'zonder te weten waar hij komen zou'.

In dat kader vierden wij samen met vele anderen Jozefs zestigjarig priesterjubileum. Samen met zijn naar Nederland geëmigreerde Filippino's, samen met de uitbundige gehandicapten uit vele Europese landen, samen met de leden van onze community, waartoe hij als gastlid gerekend mocht worden: een blij en uitbundig feest, want de geboorte lijkt niet ver. Zo was ook zijn uitvaart op woensdag 28 augustus jongstleden in Teteringen.

Een dankbare herinnering aan alles wat hij door zijn vele begaafdheden had betekend en bovenal aan de mens die hij onder ons was. Een 'zwerver' misschien, maar in elk geval een pelgrim, die thuis mocht komen in de stal waar het Kind geboren is.

fr Rolf Boiten sg

Impressie gemeenschapsweekend 2013

Maria ter Claesze

Column Kruispost

Dertig jaar Kruispost

30 november aanstaande vieren we het dertig-jarig bestaan van Kruispost. In de afgelopen drie decennia is wel duidelijk geworden hoe nuttig het werk dat we er doen, is. Kruispost is er immers voor mensen die niet verzekerd zijn voor medische en/of psychosociale hulp.

Vanaf begin 2010 werk ik er elke donderdagochtend als receptioniste. Het aardige van dit werk is dat je te maken krijgt met veel verschillende nationaliteiten. Een schaduwzijde is dat dit werk noodzakelijk is en je veel schrijnende problematiek ziet. Het kost ook enige tijd voor je als receptioniste op Kruispost goed bent ingewerkt en weet hoe te handelen in verschillende situaties. Zo had ik in het begin te maken met een patiënt (een jongeman met een bleek zweterig gezicht) die aangaf insuline nodig te hebben. Eenmaal binnen bij de arts bleek hij verslaafd te zijn en wilde hij direct methadon of heroïne. Met wat meer ervaring had ik hem direct naar de GGD kunnen verwijzen. Iets

anders lastigs is de financiële bijdrage die we vragen aan de patiënten. Zeker in het begin is het moeilijk in te schatten wie wel of niet kan betalen. In Nederland zijn we niet gewend geld te vragen aan de bezoekers van hulpinstanties. Op de enkeling die wel kan betalen maar er onderuit probeert te komen, wordt enige druk uitgeoefend. Kruispost moet namelijk wel kunnen blijven bestaan. Dit zijn dingen die je als beginnende receptionist al doende leert.

Sommige artsen en maatschappelijk werkers zijn voor mij een voorbeeld, omdat zij ouder dan zeventig en zelfs tachtig jaar, nog steeds met veel plezier hulp verlenen. Een voorbeeld hoe je als 65-plusser nog een zinvolle bijdrage kunt leveren. Ik hoop daarom dat ik dit vrijwilligerswerk nog lang lang zal kunnen doen.

Gerry Veenstra,
receptioniste

Faits divers

‘Onze’ hofkapel

Onlangs werden wij verblijd met een verrassing die ons was toegestuurd door de Russisch-Orthodoxe Parochie in Amsterdam. Over de vele contacten die wij in de loop der jaren met de Russisch-Orthodoxe kerk mochten hebben, zowel in Kazan als in Moskou, Parijs en natuurlijk met name Amsterdam, zou je alleen al een fascinerend boek kunnen schrijven. Al die contacten werden echter geïntensiveerd toen wij in staat werden gesteld het pand Oudezijds Voorburgwal 91 over te nemen ten behoeve van de huisvesting van ons werk.

De laatste eigenaar behoorde tot de vaste klanten van ons eethuisje ‘In de bruiloft van Kana’, dat grenst aan het bewuste pand. Zo kwam de mogelijkheid tot overname van dit

huis ter sprake. Tijdens die besprekingen vertelde de toenmalige eigenaar dat dit huis een bijzondere historische betekenis moest hebben: daarin zou namelijk ooit een Russische kapel gevestigd zijn geweest. Zijn beweringen bleken juist. Niemand minder dan onze tweede koningin, Anna Paulowna,

dochter van de ‘tsaar aller Russen’, getrouwd met onze koning Willem II, had in dit pand haar hofkapel, waarvan zij regelmatig gebruik maakte. Een fascinerend verhaal, dat om nadere documentatie vroeg. We zijn in de archieven gedoken en vonden steeds meer boeiende gegevens en ook allerlei afbeeldingen uit het gemeentelijk archief van Amsterdam. Vele van deze gegevens zijn nu met andere ontdekkingen vermeld in het boekje *Het kerkje van Peter de Grote in Amsterdam?* van de hand van Emilia Clercx, dat ons ter gelegenheid van de verschijning werd aangeboden.

Het pand, eenmaal pastorie en kapel, gewijd aan de heilige Catharina van Egypte, maakt nog altijd deel uit van de huizen waarin onze gemeenschap is gevestigd, zij het dat vrijwel alle sporen van dit koninklijke verleden reeds lang zijn uitgewist.

In een volgend nummer van het Kajuit-nieuws hoop ik meer over het avontuurlijke gebeuren rond deze Russisch-Orthodoxe Catharinakapel uitvoeriger te berichten.

fr Rolf

Kroniek

Delen en werken

De zomer staat voor de gemeenschap in het teken van de bezinning op het nieuwe seizoen. Dit jaar is in Noorwegen tijdens de retraite het nieuwe jaarthema gekozen: *Spe Gaudentes: vreugde-vol-leven*. Tijdens de retraite is ook besloten wie de nieuwe prior zal worden: op 31 oktober wordt br Rik tijdens de geloftebevestiging als prior geïnstalleerd.

De gemeenschap en tochtgenoten gingen na hun jaarlijkse retraite op vakantie en ook veel leden van de gemeenschap hebben van een korte of langere rust genomen. Marco is vertrokken voor een sabbatical van een jaar, waarin hij een wereldreis maakt. Nadat IJsland bezocht te hebben, heeft hij door Amerika

gereisd. Voor het gemeenschapsweekend was hij in Nederland, in oktober vertrekt hij naar Zuid-Amerika om zijn ouders weer te zien en zijn reis te vervolgen.

Dorothee en Emma zijn weer naar Uganda geweest, waar ze het onderwijsproject hebben bezocht dat door Oudezijds 100 ondersteund wordt. Matthijs en Willemijn zijn samen naar Duitsland gelift en hebben daar br Leo en zr Albertine bezocht in hun vakantiehuis. Matthijs heeft zich erg verdienstelijk gemaakt door de elektrische bedrading daar te repareren. Florentina is de hele zomer samen met haar twee dochters bij haar familie geweest en ook Blanca heeft de zomer bij haar moeder in Tsjechië doorgebracht. In september en

oktober heeft de Amerikaanse Lydia twee weken met ons meegeleefd. Ze heeft in Nederland onderzoek gedaan naar de gevolgen van mensenhandel.

Bruiloft en geboorte

Matthijs van Engelen, die bijna tien jaar op Oudezijds 100 heeft gewoond, is deze zomer in Amsterdam getrouwd met Patricia Flynn. De traditioneel Amerikaanse bruiloft is door verschillende gemeenschapsleden bezocht. Men heeft zeer genoten van het diner in de perenboomgaard in Lissebroek.

Zaterdag 7 september mochten de communityleden Sjoerd en Dorothea Mulder hun twaalfenhalfjarige huwelijksjubileum vieren. Dit vond plaats in de Schreierstoren aan de Geldersekaade en werd een gezellig feest met gemeenschapsleden, vrienden en familie van het echtpaar.

Een week later is Petra Rozendaal, een bewoner en maatschappelijk werker van Oudezijds 100, in Friesland met Gerrit van der Veen in het huwelijk getreden. zr Albertine en een groep bewoners waren daarbij aanwezig.

Wiebke en Ton Niessen hebben op 25 augustus een dochter gekregen: Emma Mathilda Niessen. Tevens hebben Sjaak en Hadassa Teuwissen op 12 september een zoon gekregen. Hij heet Douwe Jakob Cornelis.

Meeleven

Op woensdag 21 augustus is onze br Jozef overleden in het zorgcentrum in Teteringen waar hij sinds 2009 woonde. br Jozef werd in 1924 geboren. Hij trad jong toe tot de Missionarissen van Scheut. In 1949 is hij priester gewijd, was leraar op het klein-seminarie Sparrendaal, totdat dat als zodanig ophield te bestaan in 1970. Hij bood zich aan voor de

missie op de Filippijnen, allereerst voor de begeleiding van novicen, later meer meelevend met de plaatselijke bevolking, in het bijzonder de armen. Hij raakte betrokken bij 'Faith en Light' waarvan hij ook internationaal almoezenier werd. In augustus 2005 maakte hij voor het eerst kennis met Oudezijds 100 en vanaf januari 2006 deelde br Jozef in het gemeenschapsleven van het Maria ter Claesze. Vanaf 2009 werd br Jozef echter geacht zijn woonplaats te kiezen in het zorgcentrum in Teteringen. De laatste maanden voelde hij zijn krachten al afnemen. Woensdag 21 augustus overleed hij. Woensdag 28 augustus is hij begraven op Sparrendaal in Vught. Wij missen hem.

Vooruitblik

Op 30 november bestaat Kruispost dertig jaar. Op die dag zal een feest voor de vrijwilligers worden georganiseerd, waarop een mini-documentaire vertoond zal worden over Kruispost.

Op 21 juni organiseert het bestuur van Stichting Oudezijds 100 een 'Generatie 2.0-event' voor het werven van nieuwe donateurs. Het doel is om 'oude' vrienden en ondersteuners van Oudezijds 100 met hun kinderen en kleinkinderen uit te nodigen voor een open dag, om zo een nieuwe generatie met het werk van Oudezijds 100 bekend te maken. Meer informatie volgt!

Maria ter Claesze

Begin april kregen we bericht uit Texel, dat twee rollen geweven wol van onze schapen, een rode en een paarse, gehaald konden. Jan en Griet Heida haalden de prachtstukken en Henk Klooster maakte een transportabele (met het oog op de markten!) standaard voor onze zes rollen eigen wol. Op 28 april werd Griet Heida

ingezegend tot ouderling van de Protestantse Gemeente Waskemeer/Haulerwijk.

In juli kregen we van de Jacob Sheep Society een foto van de wolcompetitie van dit jaar, waaraan wij niet deel konden nemen, maar op de foto zagen we een hele berg mutsen gemaakt naar het model dat Sietske Dijksma vorig jaar lanceerde.

Tijdens de retraite zorgde Toon van Anton voor de dieren. Quist en zonen waren de hele zomer werkende gasten. In augustus kwam van Joanne Evans-Boiten een scriptie uit, 'Pilgrims on a journey'. In september kwam na lang wachten het boekje uit over de Cathari-nakapel.

Vol verwachting zien we uit naar wat het nieuwe seizoen ons zal brengen.

sr Georgine Boiten-Durieu

OUDE ZIJDS 100

Communitaire Gemeenschap Oudezijds 100
Oudezijds Achterburgwal 100
1012 DS Amsterdam
020 6266634
info@oudezijds100.nl
www.oudezijds100.nl

Voor giften:
Stichting Vrienden van Oudezijds 100
ING 56295
IBAN/SEPA NL80INGB 0000056295
BIC INGBNL2A